

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.,
1074 alap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felhívások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy óra — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. |

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogad-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■■

Nagybcskerek, 1912.

XLI. évfolyam 14. szám.

Csütörtök, január 18.

Megjegyzések a helyzethez.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, jan. 18.

Mostanság mindenki azt lesi, hogy lesz-e paktum a kormánypárt és az ellenzék között és hogy milyen lesz az paktum? Csudálatosképpen ugyanis mélyen beleélte magát a közvéleménybe, az a vélekedés, hogy el se képzelhető a parlamenti rend és a parlament munkaképességének a helyreállítására, mint valami paktum alapján.

De hát nézzünk egyszer már alaposan szembe ezzel a beteges vélekedéssel és értjük meg, hogy az a felfogás, mely csakis paktálás révén látja lehetségesnek a kibontakozást, merő ellentétben áll a parlamentarizmus elvével és értjük meg, hogy ha ez folyton-folyvást így megy, hát a parlamentarizmus teljesen illuzióris valamivé válik.

Egyszerűen képtelenség, hogy egy több mint harmadfélszáz főből álló többségi párt legyen akasztva az akciószabadságában, a kormányzás munkájának végrehajtásában, akaratának megvalósításában, meggyőződéseinek érvényesítésében és így tehát az ország többségétől nyert mandátum effektuálásában azért, mert az oppozíciónak, sőt voltaképpen csak az ellenzék egy töredékének méltóztatik visszaélni a házszabályokban rejlő gyöngekkkel.

Nem egészen negyven ember — a Justh-párt — arra az álláspontra helyezkedik, hogy ő mindent megakaszt, amíg az ő akarata nem érvényesül. Ohó, hát nem az a parlamentarizmusnak az alapelve, hogy a kisebbség deferálni tartozik a többségi akaratnak? És ez elvből kiindulva, nem valósággal nevetséges-e, hogy egy törpe minoritás, technikázást jászva, képes legyen megakasztani minden munkát és lehetlenné tegyen minden alkotást?

Még azt is megtudjuk érteni, hogy az ellenzék obstrukció alakjában alkalmazza az ultima ratio-t és késhegyik menő harcot folytasson minden rendelkezésére álló eszközzel, amidőn egy kormány — legalább az ellenzék nézete szerint — a haza érdekében, a nemzet jogai ellen kíván cselekedni. De hát ugyan hol lehetne ma felfedezni efféle szándékot?

Jött a mai kormány és hogy kielégítést nyerjenek végre azok a katonai szükségletek, melyek egy évtized óta váratnak magukra és amelyeknek a megvalósítását imperatív módon követeli a hadsereg kellő készülsége, meg a monarchia presztízse, hát benyújtotta a véderőreformjavaslatokat. Komoly kifogásolni valót az ellenzék se találhatott benne, sőt a közvélemény örömmel fogadta azt, hogy e javaslatok ré-

vén végre megvalósulhat a két évi katonai szolgálati idő. Jelentősebb aggály éppen csak az altiszti kérdésre nézve merült föl, de a kormány itt is, sua sponte, azonnal kijelentette, hogy az aggályok méltánylásával kellő módját fogja találni annak, hogy ez a kérdés is kedvező módon oldassék meg.

Hát hol van a javaslatokban a nemzeti érzésnek az az arculesapása, hol van e javaslatoknak egyetlen egy makulányi olyan intézkedése, mely jogosulttá tenné, hogy Justhék meghordozzák az országban az ellenzéki véres kardot és a Kárpátoktól az Adriáig lángba akarjanak borítani mindent, hogy — miként ők mondják — felrázzák lethargiájából és eszelekvésre hívják a magyar nemzetet?

Ámde a nemzet, amely ma már igen erőteljes önállósággal tud gondolkodni a maga eszével, sehol se képes felfedezni a katonai javaslatokban a sérelmeket és a Justh-párt ergo hasztalan erőlködik a szenvedélyek felkorbácsolásán. A nemzet látja, hogy a javaslatok szükségesegek, a nemzet meg tudja érteni, hogy e javaslatokban mi rejlik és így hát nem izgul, nem tombol, nem tüntet, nem esik lázba. Bezzeg megmozdult az utca 1889-ben, a Tisza-féle véderőjavaslat tárgyalásakor, amikor a háborgó utca nem esillapult addig, míg a hircs 25. §-t el nem ejtették. A parlamenti harc heves volt akkor is, nagyon heves, de — bár a nemzet is komoly sérelmeket látott a javaslat egyik-másik intézkedéseiben — obstrukciót mégse fajult el a parlamenti küzdelem.

Ma minden komoly ok nélkül jutnak alkalmazásba a legvisszataszítóbb fegyverek Magyarország törvényhozásában. És mert ez a jelenség szomorú módon egyre megismétlődik jó darab idő óta, sajnosan kell megállapítani, hogy a parlamentarizmus nálunk súlyos dekadenciába jutott.

Ennek útját kell szegni, ez így tovább nem mehet! A parlamentarizmust vissza kell helyezni egy egységes bázisra és a közfelfogásnak purifikálódnia kell attól a sajátságos vélekedéstől, hogy efféle helyzetben kibontakozásra csak akkor van mód, ha a kormányzásra hivatott többség paktumba bocsátkozik a kisebbséggel és erkölestelen, minden parlamenti elvet csúfító alkudozásokba kezd a minoritással.

Ha ezt így nézzük, türjük, hagyjuk, akkor a minden áron obstruáló ellenzék egyszerűen arra az álláspontra helyezkedhetik, hogy fütyül minden többségi akaratra a leglényegtelenebb kérdésben is és akkor előbb-utóbb felmerül majd az a kérdés, hogy ugyan mire való hát az egész parlament?

Itt tabula rasa-t kell csinálni. És a

nemzet értse meg, hogy e mai egészségte-
len helyzetben nem azt kell kutatnia, lesz-e,
lehet-e paktum, hanem azt, hogy a parla-
mentarizmus követelményei mit diktálnak
s hogy a parlamentarizmust miként lehet
megmenteni az elposványosodástól, a rot-
hadástól.

Erre módot keresni kötelessége min-
denkinek, aki a parlamentarizmust meg-
érti és megértve érdekli.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délnélbőn kádfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybcskerekű főkeja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter előterjesztésére Kerekes Miklós losonci járásbírói joggyakorlatot a zombolyai járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

— A görögkeletiek Keresztelő Szent János ünnepe. A görögkeletieknél így karácsony után egymást követik a kisebb, de annál hangosabb, ceremoniálisabb ünnepek. Így most Vizkereszt után szombaton, 20-án ismét ünnepük lesz, Keresztelő Szent János ünnepe, mely szent egyuttal számos szerb családnak házi védszentje is. Ez alkalomból mindkét szerb templomban ünnepélyes istentiszteletek tartatnak.

— Eljegyzés. Reitter Emil, a Kőbányai sörgyár részvénytársaság főtisztviselője eljegyezte Strasser Erikát, Strasser Jakab nagybcskerekű tekintélyes nagykereskedő bájos és kedves leányát.

— Szociális misszió. Mikor a „Melegedő” intézményt egyesek itt megalkották az az eszme lebegett szemük előtt, mit Budapest Prohászka Ottokár püspök „szociális misszió” cím alatt megalkotott és amit gróf Károlyi Mihály Ujpesten és másutt „Szociális telep” cím alatt megalkotni készül s ami másutt pl. Berlinben: „Stadtmission”, Londonban: „City mission” név alatt van megalkotva. E missziók célja tudvalevőleg emelni erkölesileg, gondolkodásilag és gazdaságilag a társadalmat. Ezenkívül ruházni a ruhátlant, jól tartani az éhezőt, pártfogolni a gyengét, gondozni a beteget stb. E szociális misszióknak nagyobb mérvben való folytatása s annak számára egy állandó helynek „Szeretet teremnek” építése foglalkoztat most többeket Nagybcskerekűn, melynek létesítése érdekében egy nagyobb szabású műkedvelői, illetve művészeti estélyt is terveznek. Ennek keresztülvitele érdekében tegnap a református lelkeszlakon értekezletet tartottak Szilágyi Lajos törvényszéki bíró s a református egyház főgondnokának elnökelete alatt, melyen valláskülönbőség nélkül többen megjelentek s a módozatokat megbeszéltek. A részletes program kidolgozása vé-

gett egy szűkebb körű bizottság küldött ki, melynek tagjai Szilágyi Lajos ref. egyh. főgondnoka, Dániel Ferenc, Fischer Miklós, dr. Borsodi Lajos, Mocsányi Richard és Török Ferenc.

— **Fehérben.** Az éjszaka fölvette ünneplő ruháját a tél. A sötétség leple alatt szemérmesen felöltötte szép fehér köntösét s mára már hamisítatlan igazi képében mutatkozott be a tél. Tegnap délután öt óra tájban indultak meg a fehér hópihéék s hulltak-hulltak egész éjjel a hajnali órákig s ma reggel mikor a nap fölbukkant a látóhatáron, mindenütt fehér világot pillantott meg. A hosszú rideg esapaszág után kedvtelve csillogtatta sugarait a fehér mezőkön s milliónyi briliánsot varázsolt a hótakaróra, amelyről mindenfelől visszatükröződik a sugarak csillogása. Ezuttal igazán ropog a hó a talp alatt, mert a hideg alig engedett s a hó kemény és száraz. Csupa derű és ragyogás ez a fehér világ. Eltakarja a nyomorúságot is egy kissé, mert a nagyobb városokban munkát ad a munkástanoknak, akik eltakarítják az utból a sok fehérséget a téli ünneplő takarót, hogy helye legyen a hétköznapnak. Mert a hétköznapnak utjában áll az ünnep, a disz, a poézis. A hétköznap szürke vagy barna, sokszor fekete s nem türi a fehérséget. A fehérség ma már csak a mesékben van s egy-egy eszöndes, titkos éjszakán, amíg elterül. Azután megint szürke, barna, sőt fekete lesz megint a szüzi fehérség...

— **A kath. legényegyletől.** A nagybeskerekeli kath. legényegylet e hó 21-én délután 4 órai kezdettel saját egyleti helyiségében közkíválatra színműelőadást tart. Színpadra kerül másodszer „Ami fentart minket” c. karácsonyi életkép 3 felvonásban. Vendégeket szívesen lát az egylet vezetősége.

— **A február havi esküdtzéki tárgyalások.** A február hó 5-én kezdődő esküdtzéki ciklusra eddig még csak két ügy van kitűzve tárgyalásra. Az egyik Markov Miklósnak halált okozott súlyos testisértés büntette, a másik Bakity Hia bűnügye, aki szándékos emberölés kísérletével van vádolva.

— **Meteor az időről.** Meteor legújabbán a következőket jelenti az időjárásról: A külső bolygóknak együttállásai, amelyek gyors egymásutánban következtek egymásra, 9. és 12. között meghozták a soká késett téli hideg időt s ezen időközben nemcsak megszűntek az ellentétes elektromos befolyások, a külső bolygókkal szemben, de nagy a valószínűség, hogy egy ideig most már a belső bolygók állásainak befolyását fogják ezen elektromos hatások csökkenteni, vagyis a meleg jelleg kifejlődését akadályozni, amellyel ellentétben ismét a külső bolygók hideg jellegét segítik elő. Amely fordított helyzet az elektromos erőnél nagyon is lehetséges, amelynek egymással ellentétes pólusai, ha helyzetváltozást szenvednek, ellentétes befolyást is érvényesíthetnek. A hideg jelleg a 14-iki változási nap hatáskörében érte el maximumát, ezt követően 16-tól, már az enyhültebb jelleg, tehát a hőemelkedés kifejlődését várhatjuk, szeles idővel, esetleg csapadékkal, legvalószínűbb, hó alakjában, amennyiben az ezen napokra eső, belső bolygók meleg jellegű befolyást, a fennebb említett s ellentétes vált elektromos hatások, nagy valószínűség szerint, csökkenteni fogják, úgy hogy legfeljebb mérsékelten hideg s 18 körül erősen változó időt várhatunk, a hidegnek újabb erős kifejlődése 26-ikát követően 28-ika körül érvényesül leginkább. Január havának változási napjai még: 18., 20., 21., 27., 28. és 29-re esnek. Ezek között legerősebb hatásuk a bolygók részéről: 18-ika változó és 28-ika kifejtettebb hideg jelleggel, csapadékkal hó alakjában, esetleg viharos széllel. Február havának változási napjai: 1., 6., 9., 11., 15., 16., 18., 23., 24. és 25-ére esnek. Ezek közül legerősebb hatásuk a bolygók részéről: 1. csapadékos hideg, 6. enyhült, 11. hideg, száraz, 16. enyhébb, 23. hideg, 25. erősen szeles jelleggel.

— **A sikos járda.** A sikos járdának már az idén is van áldozata. Stanity Lázár 52 éves orlovái kereskedő Nagybeskerekben bent járt bevásárolni. Amint visszatérőben a vasúthoz igyekezett, az aradáci utca végén levő koresma előtt megcsuszott a fagyos kövezeten s elesett. Még pedig oly sze-

rencsétlenül, hogy a jobb lábát térdén felül eltörte. A szerencsétlenül járt embert súlyos sérülésével azonnal beszállították a kórházba.

— **Budapest legújabb és legmodernebb szállodája** Aczél Miksa által pazarul berendezett *Excelsior szálloda* Rákóczi-ut 72. szám alatt. Minden szobában meleg és hideg víz, minden emeleten telefon, központi fűtés, lift. Szobák naponta 5 koronától feljebb kaphatók. Az árakba foglaltatik az angol reggeli, ruhavasalás, beretválkozás és ásványvíz. A pályaudvarok és színházak közelében. Villamos közlekedés minden irányban.

— **Százket éves asszony halála** Mint Nagyszentmiklósról jelentik, ott meghalt özvegy *Grosz Antalné* százket éves korában. A legutóbbi időkhöz a legjobb egészséggel örvendett és sohasem volt beteg.

Művészet, irodalom.

* **Pintérek estélye** Tegnap este tartotta meg estélyét *Pintér Imre* művésztaarsaival a városi színházban. A társulat eddigi jó híre és régebben ismert válogatott szellemes műsorának emlékezte telt házat gyűjtött össze, de az idén bizony gyöngye volt a műsor s alig melegítette föl a közönséget s úgy *Pintérnek*, mint *Parlagi Kornéliának* és *Szemerének* előadása a tegnapi műsorral kevés hatást keltett.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Az appropriáció. — Apróbb javaslatok. A Zsilinszky fiu oldalfegyvere és Apponyi.

Budapest, jan. 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén is az elintézésre váró sürgős apróbb javaslatokat tárgyalta a Ház s a hátralevőket el is intézte. A mai ülésen terjesztették be a pénzügyi bizottság jelentését is az appropriációról, melyet a szombati ülés napirendjére tűztek ki. Az ülés végén Apponyi az országgyűlés elé vitte azt a nemzeti sérelmet, hogy a Zsilinszky-pör tárgyalásán az önkéntes Zsilinszky fiu oldalfegyverét fentartotta. Különben egyéb bajunk nincs.

Az ülésen *Návay* Lajos elnökölt, aki szokásos előterjesztései után jelenti, hogy *Apponyi* Albert gróf sürgős interpellációt jegyzett be. Az interpellációra az ülés végén térnek rá.

Hegedüs Loránt előadó beterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését az

appropriációról,

valamint a külföldi dohányárak árának felemeléséről szóló javaslatot.

Az elnök javasolja, hogy az appropriációt a szombati ülés napirendjére tűzék ki, amihez a Ház hozzájárul.

Ezután harmadszori olvasásban megszavazzák a tegnapi elfogadott javaslatokat, majd áttérnek a

montenegrói kereskedelmi szerződés

részletes tárgyalásának folytatására. A javaslatot *Mezőssy* Béla, *Serényi* Béla gr. földművelésügyi miniszter és *Darányi* Ignác felszólalása után részleteiben is megszavazzák.

Most a

a gazdasági munkás- és cseléd pénztári

törvény kiegészítéséről szóló javaslat tárgyalása következett.

Pirkner János előadó ismerteti a javaslatot és ajánlja elfogadásra. A javaslatot *Beöthy* László kereskedelmi miniszter *Pethő* Sándor, *Huszár* Károly, *Apponyi*

Albert gróf és *Serényi* Béla gróf felszólalása után általánosságban és részleteiben is elfogadták.

Zsilinszky oldalfegyvere.

Az ülés végén *Apponyi* Albert gróf mondotta el interpellációját a miatt, hogy a Zsilinszky-pör mostani tárgyalásán az egyik vádlott Zsilinszky Endre, aki mint katona jelent meg a tárgyaláson az elnök felszólítására sem tette le oldalfegyverét. Ebben Apponyi nagy sérelmet lát és kérdezi az igazságügyminisztert, hogy hajlandó-e a sérelem orvoslása iránt intézkedni.

Székely Ferenc igazságügyminiszter kijelenti, hogy hivatalosan nincs tudomása az esetről és így érdemlegesen nem nyilatkozhatik.

Ezzel az ülés véget ért.

A honvédelmi miniszter Bécsben.

Budapest, jan. 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, *Hazai* Samu honvédelmi miniszter, aki tegnap odaérkezett, ma délelőtt hosszasan tárgyalta *Auffenberg* közös hadügyminiszterrel. A bécsi jelentés szerint a tanácskozás az altiszti kérdés dolgában folyt.

Andrássy Budapesten.

Budapest, jan. 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) *Andrássy* Gyula gróf ma Budapestre érkezett. Politikai körökben azt mondják, hogy *Andrássy* Gyula gróf megérkezése összefüggően van a parlamenti béketárgyalások újrafelvételével s vannak sokan, akik *Andrássy* fáradozásától eredményt remélnék.

A Zsilinszky fiukat felmentették.

Budapest, jan. 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) A budapesti esküdtbírósg tegnap este fejezte be *Achim* András gyilkosai, *Zsilinszky* Gábor és *Zsilinszky* Endre bűnügyének a tárgyalását.

A délutáni tárgyaláson *Selley* főügyész helyettes vádbeszédében főleg azt hangoztatta, hogy jogos önvédelemről a vádlottak részéről szó sem lehet. Ők egy magánlakásba hatoltak be s mikor a vádlottak *Achim* kiutasítására továbbra is a lakásban maradtak, voltaképpen büneselékmenyt követtek el s így őket a törvény a jogos önvédelem jótéteményéből kizárja. Azonkívül az önvédelemhez megkivántatik a jogtalanul való támadás, már pedig *Achim* a vádlottakat ha megtámadta is, nem jogtalanul tette. Kéri a vádlottak elítélését.

Dr. *Kenedi* Géza védő lefesti azt a helyzetet, amelyben a Zsilinszky családot *Achim* hozta, a terrorizmust, amellyel *Achim* őket körülvette s azt vitatja, hogy a Zsilinszky fiuk szerinte csak a végső szükségben a maguk jogos önvédelmében bántalmazták és ölték meg *Achim* Andrást. Kéri a vádlottak felmentését. *Keppich* dr. a másik védő hasonló értelemben beszél.

A vád- és védbeszéd után az esküdtek határozathozatalra vonultak s hosszabb tanácskozás után este 9 órakor kihirdették verdiktjüket, amely szerint 7-nél több nemel, *Zsilinszky* Gábort és *Endrét* nem bünsnek mondották ki. A verdikt alapján a bíróság a vádlottakat felmentette és *Zsilinszky* Gábort nyomban szabadlábra helyezte.

A védők az összes semmiségi panaszokat elejtették, míg az ügyész semmiségi panaszait fentartotta és az ítélet ellen is semmiségi panasszal élt.

Elítélt kém.

Budapest, jan. 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik,

a kémkedéssel vádolt *Simonidesz* hadnagyot 4 évi börtönrre ítélték.

Rablótámadás a gyorsvonaton.

Budapest, jan. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Varsóból jelentik, a varsói gyorsvonatra utközben álarcsos rablók szálltak s egy gazdag földbirtokost az egyik kocsiban megtámadtak és 45 ezer rubelt elraboltak tőle. Az utonállók azután elmenekültek.

Mulatság.

Farsangi naptár.

- Feb-uár 1. Tüztöltés
3. A munkásképző-egyet jux-estélye.
3. A felső kereskedelmi iskola estélye.
10. A közg. tanfoly. meghatgatók mulatsága.

A kereskedelmi iskola estélye. A nagybecskerekéi m. kir. állami felső kereskedelmi és polgári iskola segítő egyesülete javára február hó 3-án a kaszinó összes termeiben táncgal egybekötött hagversenyt rendez. A tánczenét a 29. sz. gyalogezred zenekara szolgáltatja. Belépő-jegy személyenként 2 K, családijegy 3 személyre 5 K. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. Kezdeté pont fél 9 órakor.

Rendezőség: Tanárelnökök *Perl Mihály, Szemes Adolf.* Hangversenyrendező *Osztic Béla.* Főrendezők: *Árpádfi Endre, Birg Miklós, Horváth István, Laux Antal, Rieder József, Keller Nándor, Róna Ede, Szoboszlav Károly, Schwau János, Zappe Sándor.* Főpénztáros: *Fischer Fülöp.* Fő-ellenőr: *Szenessy István.* Rendezők: Az egész felső osztály. Középső osztályban: *Babics István, Horváth István, Löbl Arnold, Riehmer Oszkár, Salinaeski Oszkár, Terzin Vladimir.* Pénztáros: *Anna János.* Ellenőr: *Stefánovits Iván.* Alsó osztályban: *Balla József, Kaiser László, Lukács János, Tóth László.* Pénztáros: *Végh Lajos, Ellenőr Czonya Gyözö.*

A hangverseny műsora: 1. Induló. Előadja a vegyes kar. 2. Liszt Ferenc XII. magyar Rhapsodia. Zongorán előadja *Radd Irma.* 3. Kardal „Lysistratából”. Előadja a Messinger. Karolin-féle leánynevelő intézet továbbképző tanfolyamának növendékei. 4. „Nimmerella”. Szerző *Strusc Szerafin.* Előadja *Cellón Strusc Szerafin,* zongorán kíséri *Radd Irma.* 5. „Két dal.” Előadja a vegyes kar. 6. A „Leányvásár” c. operettből duó. Előadja *Oroszy Margit* és *Oroszy László* zongorakísérettel. 7. „Emlékek.” Szerző *Osztic Béla.* Előadja az intézet vegyes kara zongora- és hegedűkísérettel. A magánénekrészt előadja *Oroszy Margit.*

A rendezőség kéri a hölgyeket, hogy a kotillontánóra gondoskodjanak a szükséges kotillonokról.

Tüztöltés. A nagybecskerekéi önk. tüztöltéstestület — mint már jeleztük — február hó 1-én rendezi farsangi táncestélyét a Kaszinóban. A rendező-bizottság már akcióba lépett és mindenképen megvan a remény, hogy az estély sikerülni fog.

Jux-estély. A nagybecskerekéi munkásképző- és társas-egylet február hó 3-án a Pestszállóban érdekes műsorral jux-estélyt rendez.

Közgazdaság.

Kö. gyűlési naptár.

- Január 20. Torontálmezei takaré- és hitelbank.
20. Zichyfalvai takaré- és hitelgyűlés mint rt.
20. Törökbecsei Néptakarékpénztár rt.
21. Melenczei takarékpénztár.
21. Torontáli Agrárbank rt.
22. Szerbittebei legelőbirtokosok bankja.
23. Nagybecskerekéi takaré- és előleg-egylet.
27. Beodra-Karlovai takarékpénztár rt.
27. Itebei takarékpénztár rt.
28. Pardányi takarékpénztár mint rt.
28. Első torontálszécsányi takarékp. mint rt.
28. Ipar és kereskedelmi bank rt.
28. Antalfalvai járási takarékpénztár rt.
30. Torontálvármegyei Közp. Hitelszövetkezet.
31. Antalfalvai bank részvénytársaság.
Február 4. Közgazdasági bank mint részvénytársaság.
11. Nagyteremiei takarékpénztár.

A Torontálvármegyei gazdasági egyesület működése 1911-ben.

— Elnöki jelentés. —

III.

Gazdáltsádsadalmi tevékenység.

A földrendéstől sujtott kecskeméti segélyezése. Emberbaráti szempontból gazdaköreink körében gyűjtést indítottunk a földrendéstől sujtott kecskeméti szegénysorsu gazdák és iparosok felsegélyezése érdekében. Adományokat a tagjaik körében folytatott gyűjtések alapján a következő gazdaköreink küldöttek be hozzánk:

Zsombolyai gazdakör 60 K, Ferenczhalmi gazdakör 45 K, Szenthuberti gazdakör 5 K (ezen adományán felül a község gyűjtésénél is jegyzett adományt), Károlyligeti gazdakör 5 K, Nagyösi gazdakör 28 K 30 f, Alsóeleméri gazdakör 17 K 90 f, Németszentmiklósi gazdakör 12 K 10 f, Barabosi gazdakör 10 K 30 f, Istvánföldi gazdakör 4 K, Nagyjécsai gazdakör 26 K 80 f, Nagytószegi gazdakör 11 K 20 f, Kübekházi gazdakör adományát direkte küldte el. Összesen 225 K 60 f.

Ezen adományokat egyesületünk adományával együtt a kecskeméti gazdasági egyesületnek fogjuk rendelkezésére bocsájtani.

Új gazdakörök. Az elmúlt évben Kübekházán, Porgányon, Nákófalván, Ószentivánon és Csafádon alakítottunk gazdaköröket. Ezekkel együtt jelenleg 55 gazdakörünk van működésben. A földművelésügyi miniszter ur felterjesztésünk folytán ezen új gazdaköreink számára népkönyvtárakat engedélyezett s ezenfelül egyesületünk gazdaköreinket állandóan gazdasági könyvekkel látta el.

A nagybikácsi, Magyarszentmihályi, törökkanizsai és öteleki gazdaköröknek be rendezési költségekre az egyesület 50—50 korona segélyt adományozott.

A begafői gazdakör által létesítendő népház építésének anyagi támogatása céljából felterjesztést intéztünk a földművelésügyi miniszteriumhoz.

Gazdasági munkás- és eselédjutalmazás. A vármegye főispánjának megkeresésére birtokosaink és gazdaköreink előterjesztései alapján 8 gazdasági eselédet és 8 gazdasági munkást hoztunk megjutalmazásra javaslatba, kiknek mindegyikét a földművelésügyi miniszter ur 100—100 korona pénzadománnyal és egy-egy díszes oklevéllel tüntette ki. Ezenfelül egyesületünk 6 gazdasági eselédnek 100—100 korona jutalmat adományozott. Ezen egyesületünk által megjutalmazottakat a földművelésügyi miniszter ur szintén díszes oklevéllel tüntette ki.

Képviselettelések. Egyesületünk képviseltette magát a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének ülésén, valamint az O. M. G. E. számos szaktanácskozási ülésén, a németországi D. L. G. kirándulóinak fogadásánál a zsombolyai uradalomba tett látogatásuk alkalmával, a lugosi kiállítás megnyitásánál, a Budapesten tartott országos gazdakongresszuson, a Magyar Gazdaszövetség kecskeméti és lugosi nagygyűlésén, gróf Leiningen Westerburg Károly szobrának leleplezésénél Törökbecsén, mely alkalommal a vármegyei gazdaközönség nevében díszes koszorút helyeztünk a vértanu szobrára, továbbá képviselve volt egyesületünk a folyamatba tett horvát- és szerbkécsai, nagyszentmiklósi, bánlakai, olézi, jarkováci és óbessenyői határtago-sítási eljárásoknál.

Gazdasági tanfolyamok és gazdasági előadások.

Rendszeres gazdasági tanfolyamokat tartottunk, illetőleg azok folyamatban vannak: Garabos, Nagytószeg, Szentborbála, Kiskomlós, Rezsőháza, Kiszombor, (1. évfolyam), Ószentiván, Ószentiván (1. évfolyam), Ernőháza és Istvánföldre.

Ezen tanfolyamokat 15 évet betöltött ifjak számára rendeztük. A tanfolyam nyelve magyar. Minden egyes tanfolyamon hetenkint 7 előadás tartott 2 hónap-on át. A tanfolyam hallgatói rendszeres vizsgát tettek. Minden egyes tanfolyam 3 éves.

Ezen tanfolyamokon felül népies gazdasági előadásokat tartottunk gazdaköreinkben és még számos más községben. A gazdasági tanfolyamok s gazdasági előadások költségeit a földművelésügyi miniszter ur bocsájtotta rendelkezésünkre.

Háziipari tanfolyamok. Ezek a következő községekben tartattak, illetőleg vannak folyamatban: Nagyesanád, Török-topolyán, Ószentivánon, Törökkanizsán, Szajánon, Magyarszentmihályon és Olézen.

A tanfolyamokat mindenütt képzett mesterek vezették s azoknak költségeit a földművelésügyi miniszter ur bocsájtotta rendelkezésünkre.

Ügyforgalom. Egyesületünk mint véleményező testület minden köz- és mezőgazdasági kérdésben felemelte véleményező és javaslattevő szavát: a magyar országgyűlés képviselőházánál, a szakminiszteriumokban, a hatóságoknál, az O. M. G. E.-nél és a társesületeknél. Ezirányu legfontosabb munkánkat egy külön kimutatásban foglaltam össze, melyet éppen ezért e helyen részletezni nem tartok szükségesnek, felemlítésre méltónak tartom azonban azon körülményt, hogy a megyehelyi gazdaközönség, de legfőként a kisbirtokosság tanácsadás és legkülönbözőbb természetű ügyeinek elintézése érdekében egyesületünk hivatalos helyiségeinek rendkívüli nagy mértékben volt látogatója.

Az egyesület adminisztratív ügyforgalmát illetőleg jelentem, hogy az 1911. év folyamán összesen 6976 ügydarab nyert elintéztést.

(Vége)

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata január 18.

Buza (áprilisra)	23.56
Buza (májusra)	—
Rozs (aprélisra)	20.54
Zab (áprilisra)	19.58
Tengeri (májusra)	17.84

Felelős szerkesztő: Somfai János.

SZULTÁNFORRÁS
BŐR-ES DÚS LITHION TARTALMÚ GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL. KIVÁLÓ HÚGYHAJTÓ ÉS HÚGYSAVOLDÓ KUTKEZELŐSÉG: EPERJES.

Főraktár: **TOLVETH FRIGYES** cégnél ezenkívül 26—73 minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Törzssudvarnok körjegyzősége.

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmezei törvh. bizottsága az 1700. kgy. 19642/911. számú határozatával jóváhagyta *Törzssudvarnok* községnek 20 467 kor. 28 fillér költséggel *ujjonnan építendő község-házára* vonatkozó határozatát, miert is ezen munkálatra az árlejtés 1912. évi február hó 1-én délután 3 órakor Törzssudvarnok község-házánál fog megtartatni.

Az építkezési és költségtervek, valamint az árlejtési feltételek Törzssudvarnokon a község-házánál betekinthetők.

Törzssudvarnok, 1912. január 17 én.

128 3.1 Községi előljároság.

A Kis-utcában levő Gólyavendéglőház szaba kézből eladó.

:: Érdeklődők értekezhetnek levélileg. ::

Cim:

özv. Mészáros Lászlóné Várpalota, Veszprémmege.

Nagybecskereki Népbank részvénytársulat.

A „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat“ t.-cz. részvényesei az 1912 február hó 2-án, péntek délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

XXV. rendes közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívotnak

Napirend:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az 1911. évi mérleg előterjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. A felmentvény megadása.
5. A mérleg megállapítása s a tiszta nyereség feletti határozathozatal.
6. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
7. Három rendes és egy felügyelő-bizottsági póttag választása három évre.
8. A választmány kiegészítő választása.

125-31

Nagybecskerek, 1912. január hó 11 én

Az igazgatóság.

Zármérlegünk a hivatalos órákban intézetünk helyiségében megtekinthető.

13. §. A közgyűlésen minden részvényesnek, kinek részvénye legalább egy hónappal a közgyűlés összeülése előtt a részvénykönyvben az ő nevére átíratott, van szavazati joga. Minden egyes részvényes feljogosítja annak birtokosát egy szavazatra, de 20 szavazatnál többet senki sem egyesíthet magában. Minden szavazatképes részvényes magát más szavazatképes részvényes által helyettesítheti, utóbbi azonban meghatalmazás alapján gyakoroltakkal együtt 20 szavazatnál többet le nem adhat. Nők meghatalmazottak által gyakorolják szavazati jogukat, a gyámság vagy gondnokság alatt állók és jogi személyek törvényes, illetőleg szabályszerű képviselők útján, ha ezen képviselők nem is részvényesek. Az ily képviselő sem gyakorolhat többet 20 szavazatnál.

14. §. Minden részvényes, aki szavazati jogával élni kíván, tartozik legalább 3 nappal a közgyűlés összeülése előtt a saját nevére szóló részvényeket a nem esedékes szelvényekkel együtt a bank pénztáránál letéteményezni. Erről neki elismervény adatik, mely részére a közgyűlésnél igazolásul szolgál.

Nagybecskereki Takarékpénztár.

M e g h í v ó.

A Nagybecskereki Takarékpénztár t. részvényesei az 1912. február hó 1-én délután 5 órakor az intézeti helyiségben tartandó

XX. évi rendes közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívotnak.

127-11

N A P I R E N D.

1. A közgyűlési elnök és két jegyzőkönyvhitelesítő választása. 2. Az igazgatóság évi jelentése és a zármérleg előterjesztése. 3. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozathozatal. 4. A tiszta nyereség hova fordítása iránti határozathozatal.	5. Az igazgatóság indítvánva a) a társ. alapszabály 39. §-ának, b) az intézeti nyugdíjszabályzat 2., és 18. §§-ainak módosítása iránt. 6. Választása: a) az igazgatóság 5 tagjának 5 évre, b) a felügyelő-bizottság 4 rendes és 2 póttagjának 3 évre, c) a választmány kiegészítő választása. 7. Netáni indítványok.

Nagybecskerek, 1912. január hó 17.

Az igazgatóság.

16. §. A közgyűlésen csak azon részvénytulajdonos szavazhat, kinek nevére a részvény már tizennégy nappal a közgyűlés előtt a társulat részvénykönyvébe beíratott és ki részvényeit a még esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon délig az intézet vagy az igazgatóság által közgyűlést egybehívó hirdetményben megjelölendő egyik budapesti intézet — ez idő szerint a Magyar Általános Hitelbank — pénztáránál letéteményezte.

A zárszámadás 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségeiben megtekinthető.